

Asia: VM107:00/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtiokonttorista annetun lain ja Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta annetun lain muuttamisesta

Kysymykset

Huomionne analysointi- ja raportointipalveluihin ja siinä käytettäviin tietoihin liittyen:

-

Huomionne Valtiokonttoria koskevaan lakiin ehdotetuista muutoksista:

2 §:n 5-kohta: Pykälän muotoilun mukaan tietoja tuotettaisiin valtioneuvostolle valmistelun ja päätöksenteon tueksi. HE:n kohdassa 1.2.1 ”Tavoitteet” kuitenkin todetaan, että ”...kukin palveluntuottaja voisi hyödyntää yhteisten palveluntuottajien rekistereistä kerättyjä tietoja.” Jos tarkoitus on, että Valtiokonttorin ja Palkeiden toimesta kerättyjä tietoja olisi mahdollista hyödyntää valtioneuvoston ohella myös Senaatti-kiinteistöjen ja valtion muiden palvelukeskusten toimesta, tulisi tämän käydä ilmi pykälän muotoilusta.

2c §: HE:n kohtaa 1.2.4 ”Käsiteltävät tiedot” tulisi täsmentää siten, että siitä yksiselitteisesti ilmenee, mitä tietoja Senaatti-kiinteistöjen tulisi luovuttaa. Koskeeko tietojen luovuttaminen Senaatti-kiinteistöjen osalta vain toimitilahallinnan tietoja vain sen ohella esimerkiksi myös Senaatti-kiinteistöjen tekemien hankintojen hallintaan liittyviä tietoja?

Toimitilahallinnan tietojen määritelmää tulisi tarkentaa. Ehdotetun laajan muotoilun mukaan toimitilahallinnan tietoihin lukeutuvia tietoja on useissa Senaatti-kiinteistöjen eri tietojärjestelmissä (mm. kiinteistötietojärjestelmä, kiinteistöjen ylläpidon tietojärjestelmä, hallinnon tilahallinnan tietojärjestelmä, rakennushankkeiden tiedot sisältävä tietojärjestelmä). Toimitilahallinnan tietojen määritelmää tulisi tarkentaa siten, että määritelmän perusteella Senaatti-kiinteistöjen olisi mahdollista tunnistaa ne tiedot, joita luovuttaminen koskee, jotta tarpeelliset toimenpiteet kyetään kohdistamaan vain näihin tietoihin ja niitä sisältäviin tietojärjestelmiin.

Kohdan 1.2.4 alakappaleissa käytettyä termiä ”palvelukeskus” tulisi tarkentaa siten, että sen perusteella on pääteltävissä tarkoitetaanko sillä näissä kappaleissa Valtiokonttoria vai viitataanko

sillä mihin tahansa valtion palvelukeskukseen (vrt. esim. ”Hankintoihin liittyviä tietoja on myös palvelukeskuksen taloushallinnon tietojärjestelmissä (rekistereissä”).

Senaatin tietojärjestelmissä olevien tilatietojen omistajuutta ei ole lainsäädännössä, viranomaismääräyksissä tai -ohjeissa tai virastojen ja Senaatti-kiinteistöjen välisissä sopimuksissa määritelty. Virastot tyypillisesti tulkitsevat, että ne suojattavien etujen haltijoina ovat virastonsa käytössä olevia tiloja koskevien tilatietojen omistajia ja näin ollen päättävät vuokraamiinsa tiloihin liittyvien tilatietojen julkisuudesta ja salassapidosta ja luokittelusta. Tarve tilatietojen salassapitoon voi olla millä tahansa valtion virastolla tai laitoksella, eikä se rajoitu ainoastaan ns. turvallisuusviranomaisiin. Tilatietojen salassapitoperusteena on tyypillisesti käytetty juuri ehdotetun 2 c §:n mukaan luovutusvelvollisuuden ulkopuolelle jääviä julkisuuslain 24 § 1 momentin kohtia 2, 5 ja 7-11. Kaikki virastot eivät kuitenkaan ole luokitelleet Senaatti-kiinteistöjen tietojärjestelmissä olevia tilatietoja julkisiin/salassa pidettäviin/turvallisuusluokiteltaviin tietoihin. Tilatietojen luokittelu ei myöskään ole yhdenmukaista, virasto on voinut suojata kategorisesti kaikki tilatietonsa tai tietyntyypiset tilatietonsa tai vain tietyn vuokrakohteen tietyt tiedot. Tietyntyypinen tilatieto voi myös olla yhdelle virastolle salassa pidettävä/turvallisuusluokiteltava tieto, mutta toiselle virastolle julkinen. Senaatti-kiinteistöillä ei näin ollen ole käytettävissään kattavasti tietoa siitä, mitkä sen hallinnassa olevat tilatiedot ovat julkisia ja mitkä mahdollisesti salassa pidettäviä tai turvallisuusluokiteltavia. Tietojen luovuttaminen Senaatti-kiinteistöjen tietojärjestelmistä edellyttäisi näin ollen kaikkien luovuttamisen kohteena olevien tilatietojen kattavaa luokittelua yhdessä kunkin valtion viraston ja laitoksen kanssa. Kun valtion tilatietomassa on suuri ja koskee n. 9.000 valtion omistamaa rakennusta, tarkoittaa tämä merkittävää määrää hallinnollista työtä. Hallituksen esityksessä olisi olennaisen tärkeää määritellä tarkemmin, mihin tilatietoihin tietojen luovuttaminen kohdistuisi, jotta toimenpiteet voidaan kohdistaa vain näiden tietojen luokitteluun ja niitä sisältävien tietojärjestelmien kehittämiseen. Lisäksi luokittelun suorittamiseen tulisi varata riittävät resurssit sekä virastojen että Senaatti-kiinteistöjen puolella.

Kaikki Senaatti-kiinteistöjen nykyiset tietojärjestelmät eivät teknisesti mahdollista niissä olevien tietojen julkisuuden/suojaustason/turvallisuusluokituksen määrittelemistä tietokohtaisesti. Tietojärjestelmien kehittäminen tällaisen luokittelun mahdollistaviksi edellyttää rajapintojen toteuttamisen ohella kehitystoimenpiteitä ja aiheuttaa kustannuksia.

Huomionne palvelukeskusta koskevaan lakiin ehdotetuista muutoksista:

1 §:n 3-kohdassa todettu tietojen tuottaminen voisi palvella myös valtion palvelukeskusten valmistelua ja päätöksentekoa, ei ainoastaan valtion virastojen ja laitosten.

1b §:n perusteluita tulisi tarkentaa, jotta niistä kävisi ilmi, mitä valtion virastoja ja laitoksia koskevia tietoja Senaatti-kiinteistöjen rekistereistä tulisi luovuttaa. Senaatti-kiinteistöjen rekistereissä olevien, virastoja koskevien tietojen omistajuutta ja salassapitosäännöksiä koskevien huomioiden osalta viittaamme yllä Valtiokonttorista annetun lain osalta todettuihin seikkoihin.

Huomionne rekisterinpitäjyydestä analysointi- ja raportointipalveluissa sekä yhteisrekisterinpitäjyydestä valtion talous- ja henkilöstöhallinnon tietojen osalta:

-

Muut huomiot:

Muita huomioitane aiheeseen liittyen:

Tilatietojen luovutusvelvollisuutta koskeviin huomioihin viitaten pidämme tarpeellisena, että myös valtion virastoilta ja laitoksilta tulisi pyytää lausuntoa hallituksen esityksestä ja siihen liittyvästä tilatietojen luovuttamisesta.

Vuorialho Iina
Senaatti-kiinteistöt